

GROENLINKS

MOOIE OOGST

TERUGBLIK OP VIER JAREN STATENFRACTIE GROENLINKS IN HET DRENTS PARLEMENT

INHOUD

In deze krant lees je zes interviews met vijf Statenleden en onze gedeputeerde:

- 2 Elke Slagt-Tichelman
- 4 Sam Pormes
- 6 Hans Kuipers
- 8 Henk Nijmeijer
- 10 Ria Haan
- 11 Ewoud Bos

Je staat op het punt om te lezen wat GroenLinks de afgelopen jaren heeft neergezet in de Statenperiode 2019-2023. Aan de hand van interviews met Statenleden en onze gedeputeerde laten we zien waar we de afgelopen jaren voor stonden. Het was de eerste keer dat GroenLinks deel uitmaakte van het bestuur van onze mooie provincie.

Toen wij in 2019 aan de slag gingen met een verdubbelde Statenfractie en een plaats in de coalitie hadden we dromen, idealen, ideeën. We stroopten onze mouwen op en maakten plannen. Nu kijken we terug: wat heeft onze Statenfractie gepresteerd? Welke meerwaarde had meebesturen? De rode draad in ons verhaal: we zijn trots. Trots op dat we er stonden. Trots op wat we hebben bereikt in het Drents parlement en het provinciebestuur.

Veel leesplezier en ... wil je reageren?
Doe dat!

Ewoud Bos
fractieleader GroenLinks Drenthe

ELKE SLAGT-TICHELMAN MET INTERNATIONALE TREINVERBINDING BEVORDER JE UITWISSELING VAN EXPERTISE TUSSEN NEDERLAND EN DUITSLAND

In de soms hectische vergaderingen van Provinciale Staten is Elke Slagt-Tichelman een baken van rust. Twee onderwerpen bracht ze continu onder de aandacht de afgelopen jaren: internationale kansen voor Drenthe en natuurbescherming. Voordat Elke lid werd van de Provinciale Staten liep ze eerst een klein jaar mee in de steunfractie. Ze mocht toen nog niet spreken in de commissies, maar hielp bij het kiezen van de speerpunten en het voorbereiden van de spreekteksten. Sinds 2019 is ze Statenlid en mag ze die teksten zelf maken en uitspreken in de Statenzaal van het Provinciehuis.

NATUUR KAN NIET PRATEN

Elke vindt het heel leuk om Statenlid te zijn. "Tegelijkertijd vraagt het planning om volksvertegenwoordiger te zijn naast een andere baan. En ook veel ondersteuning van het thuisfront. Maar het is zo mooi om je idealen na te gaan en kansen te zien om die te verwezenlijken." Welke idealen dat dan zijn? "Dat is in de eerste plaats opkomen voor iedereen, alle mensen als gelijken zien. Maar ook opkomen voor de natuur. Die kan zelf niet praten en wij dragen er met zijn allen verantwoordelijkheid voor. We moeten de aarde goed doorgeven aan de volgende generaties. Ik ben verloskundige en ik wil dat elk kindje dat ik ter wereld help opgroeit in een goede omgeving. Daar wil ik graag mijn stukje aan bijdragen." Terwijl ze al Statenlid was, promoveerde Elke aan de Rijksuniversiteit Groningen op het onderwerp moeder-kind-binding. Ze werkt nu als hoofddocent aan de Verloskunde Academie Rotterdam, waar ze onderwijs geeft en onderzoek doet. Aanstaaende verloskundigen leren van haar onder meer over natuurlijk bevallen, familiegerichte zorg, duurzame gezondheidszorg en levensreddende vaardigheden. Binnen de verloskunde heeft Elke veel internationaal gewerkt. Zo was ze een jaar verloskundige in een ziekenhuis in Zweden. Ook maakte ze deel uit van het Twinning up North-project. Dit project was een samenwerking tussen Nederlandse en IJslandse verloskundigen en liep van 2018 tot 2020. Ook binnen Provinciale Staten is Elke vanaf dag 1 erg betrokken geweest bij internationale samenwerkingen. "Ik ben lid geworden van het Drents Europees netwerk (DrEU). Van iedere Statenfractie mag één persoon lid worden van dit netwerk. Samen met andere Statenleden heb ik

de afgelopen vier jaar mogen bijdragen aan een internationaal perspectief, waarbij we feedback en input hebben gegeven op de Drentse Europese en Duitsland-agenda."

OLIEWINNING SCHOONEBEEK

Steeds opnieuw heeft Elke gepleit voor een sterke grensregio. "Mensen realiseren zich vaak niet wat voor kansen internationale samenwerking onze provincie biedt. Terwijl bijvoorbeeld een internationale treinverbinding veel voordelen heeft. Je bevordert daarmee dat mensen over de grens gaan werken en daarmee meer expertise tussen Nederland en Duitsland uitgewisseld kan worden." Elke bracht meerdere werkbezoeken aan de Grafschaft Bentheim, die van Coevorden tot Nieuw-Schoonebeek aan Drenthe grenst. "Het is belangrijk om zowel bestuurlijk als politiek de relaties goed te houden. Over en weer hebben we de intentie uitgesproken om elkaar beter te helpen. Zo hebben we samen opgetrokken om aandacht te vragen voor de Bentheimer Eisenbahn. En met succes: vanaf 2025 zal er weer personenvervoer plaatsvinden tussen Coevorden en Neuenhaus." Ook op andere momenten heeft Elke contact gelegd met Duitse politici en bestuurders. "Denk bijvoorbeeld aan de oliewinning in Schoonebeek. Daar hebben we vier roerige jaren achter de rug. De burgemeester van Emlichheim was niet op de hoogte van de plannen van de NAM voor het gebied. Bij de opstelling van iedere milieueffectrapportage moeten gemeenten in de buurt actief geïnformeerd te worden zodat ze er input op kunnen geven. Dat gebeurt niet altijd. Als Statenlid kun je daar aandacht op vestigen en de situatie verbeteren. Dat heb ik gedaan."

GROENE TRANSITIE

Elke is altijd heel alert geweest op mogelijkheden om nationale en internationale subsidie aan te vragen. "Toen ik begon in de Staten, kreeg Drenthe het minste aan subsidies van alle Nederlandse provincies. Dankzij mijn werk en contacten zie ik vaak subsidies voorbijkomen die interessant zijn voor de provincie, daar probeer ik steeds aandacht voor te vragen." Elke wil een groot compliment geven aan het college van Gedeputeerde Staten omdat het gelukt is om meer subsidies binnen te halen. "Bijvoorbeeld het EFRO, dat staat voor Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Dat geld is bedoeld voor goede inventieve ideeën om de regio beter op de kaart te zetten. Ook vanuit het Just Transition Fund (JTF) is geld naar Drenthe gestroomd. "Dat is een fonds voor gebieden die het

zwaarst getroffen worden door de overgang naar een groene economie. Het komt voort uit de Europese Green Deal, een pakket beleidsinitiatieven dat de EU moet helpen met de groene transitie. Het einddoel daarvan is klimaatneutraliteit in 2050. Drenthe heeft goed beroepsonderwijs, maar geen universiteit. Daarom staan we op achterstand als het gaat om innovatie. Met behulp van het JTF kunnen we innovaties een boost geven. Bijvoorbeeld om bedrijven in het MKB om te laten schakelen naar duurzame processen."

STAPELING BESTRIJDINGSMIDDELEN

Een tweede onderwerp dat Elke nauw aan het hart ligt, is de natuur. "Ik ben in Provinciale Staten begonnen in de periode dat het rapport Uitgesproken uitkwam. Dit ging over de situatie in Westerveld, waar bewoners recht tegenover agrarische ondernemers stonden. Deze bewoners voelden zich niet gehoord. Ik heb er steeds voor gepleit om de zorgen van de bewoners serieus te nemen. Ook heb ik geprobeerd om het gebied mee te laten doen in een pilot van het ministerie van LNV dat draaide om het verminderen

*Opkomen
voor iedereen
en alle
mensen als
gelijken zien*

van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Het voorstel om een gezondheidsonderzoek in deze pilot mee te nemen is helaas niet gelukt." Wat Elke wel heeft weten te bereiken, is dat er een onderzoek komt naar de 'stapeling' van bestrijdingsmiddelen. Op 15 december 2021 werd een motie aangenomen die ze samen met Statenleden van de PvdA, D66, Partij voor de Dieren, SP en Sterk Lokaal Drenthe had ingediend. In de motie werd het college van Gedeputeerde Staten verzocht om 'zowel bij de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, als de minister van Landbouw, Natuur en

Voedselkwaliteit de urgentie van onderzoek naar de cumulatieve effecten van bestrijdingsmiddelen aan te geven en te bepleiten deze problematiek hoog op de agenda te plaatsten'. En met succes!

PESTICIDENVRIJE ZONES

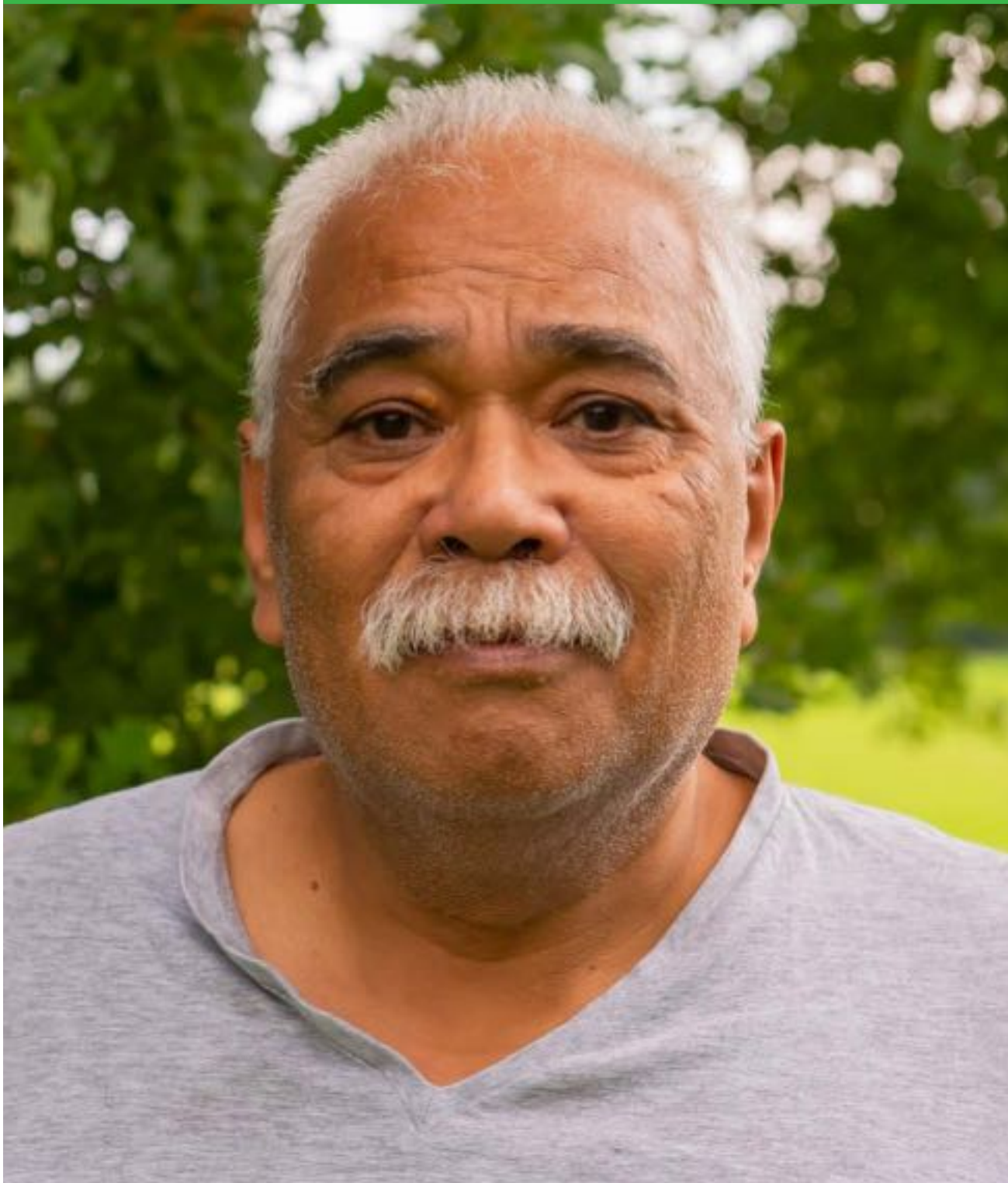
Ook de waterkwaliteit in Drenthe baart Elke zorgen. Daarom heeft ze gepleit voor aanvullende regels voor de sierteelt. Het instellen van spuit- en teeltvrije zones kan bijdragen aan de gezondheid van omwonenden en aan een lagere impact van de lelie- en bollenteelt op nabijgelegen natuur en waterlichamen. De Europese Commissie heeft een zonering voorgesteld voor pesticidenvrije zones rondom onder meer speelplekken, scholen, sportvelden en publieke parken en tuinen. Die voorgestelde zonering bedraagt 3 meter. Een veel te kleine stap volgens Elke, die liever een zonering van honderden meters zou zien. "Op verzoek van Provinciale Staten heeft Bout Advocaten een rapport uitgebracht.

Dit heeft duidelijk aangetoond dat de provincie via het eigen ruimtelijk ordeningsinstrumentarium regels kan stellen ten behoeve van de fysieke leefomgeving. Ze kan bijvoorbeeld een preventieve stop instellen op het aantal hectare dat voor sierteelt gebruikt wordt. Of haar eigen pachtgronden daarvoor niet gebruiken. Doordat er boerderijen opgekocht worden, krijgt de provincie meer pachtgronden in bezit, dus dat is echt een kans. Daarom heb ik ervoor gepleit om de conclusies en aanbevelingen uit het rapport mee te nemen in de voorbereidingen op de nieuwe provinciale Omgevingsvisie." Het werk op dit dossier heeft Elke niet alleen hoeven doen. "Ik had een fijne buddy in buitengewoon commissielid Erwin van Liempt. Daarnaast heb ik steeds contact onderhouden met onze gemeenteraadsleden in Westerveld, Aa en Hunze en Midden-Drenthe. En ik ben samen opgetrokken met de fracties van PvdA, D66, Partij voor de Dieren en de SP. Samen kun je nu eenmaal meer bereiken." ●

*Aanvullende
regels voor
sierteelt dragen
bij aan de
gezondheid*

SAM PORMES

OOK ALS COALITIEPARTIJ MOET JE KUNNEN ZEGGEN WAT JE VINDT

Sam Pormes is een kleurrijke verschijning in het Drentse parlement. Niet alleen vanwege zijn jarenlange ervaring op verschillende posities van GroenLinks, maar ook vanwege zijn optreden: altijd in voor kritische vragen en een scherp debat. Trots is hij erop dat GroenLinks voortdurend Groningen Airport Eelde op de agenda zette, net als de N34. Daarnaast dat hij het enige Statenlid is dat extreemrechts ontmaskerde en dat hij ervoor heeft gezorgd dat de Drentse dorpshuizen tot twee keer toe een energiekostenvergoeding van duizend euro hebben gekregen.

DORPSHUIZEN DUIZEND EURO

Vanaf de oprichting is Sam lid van GroenLinks. Hij maakte deel uit van het landelijk partijbestuur en zat in de Eerste Kamer. Daarnaast was hij gemeenteraadslid in Assen en sinds 2018 zien we hem in de Statenzaal, eerst als bijzonder commissielid en vanaf voorjaar 2022 als Statenlid. "GroenLinks doet er toe in Drenthe. We hebben ons ingespannen voor een Sociale Agenda, de groene ontwikkeling en een leefbaar platteland." Een voorbeeld uit de Sociale Agenda is de energiekostenvergoeding van duizend euro die de Drentse dorpshuizen tot twee keer toe hebben gekregen. "Ik heb me hiervoor sterk gemaakt, omdat ik zag hoe moeilijk de dorpshuizen het hebben, zeker sinds de explosief stijgende energiekosten. Dorpshuizen zijn het cement van de plattelandssamenleving. Daar vinden ontmoetingen en activiteiten plaats. We zien er niet alleen het verenigingsleven, maar ook de huisarts, de apotheek, de bibliotheek, de sportaccommodatie, de school, de bank en zo veel meer. Wil de provincie

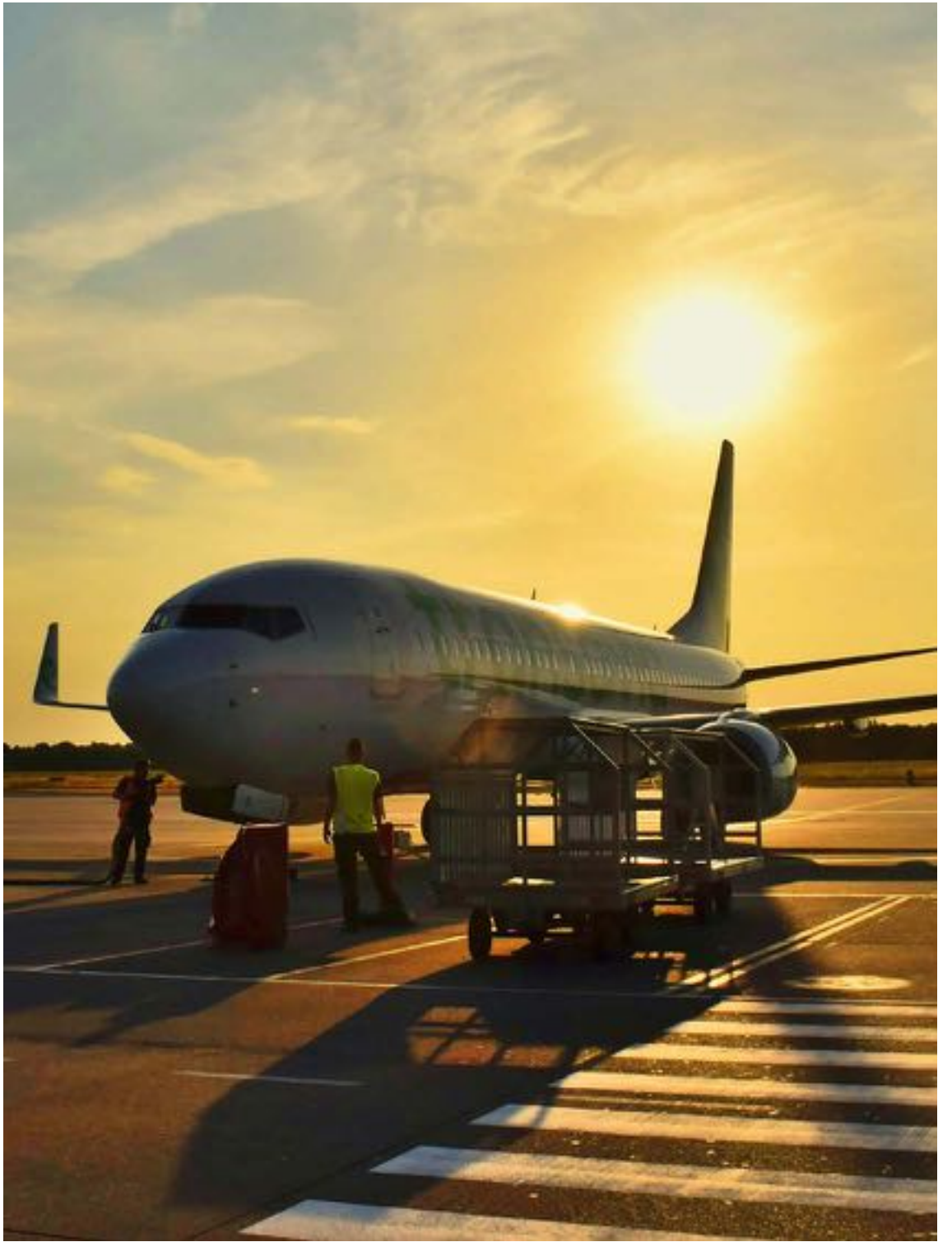
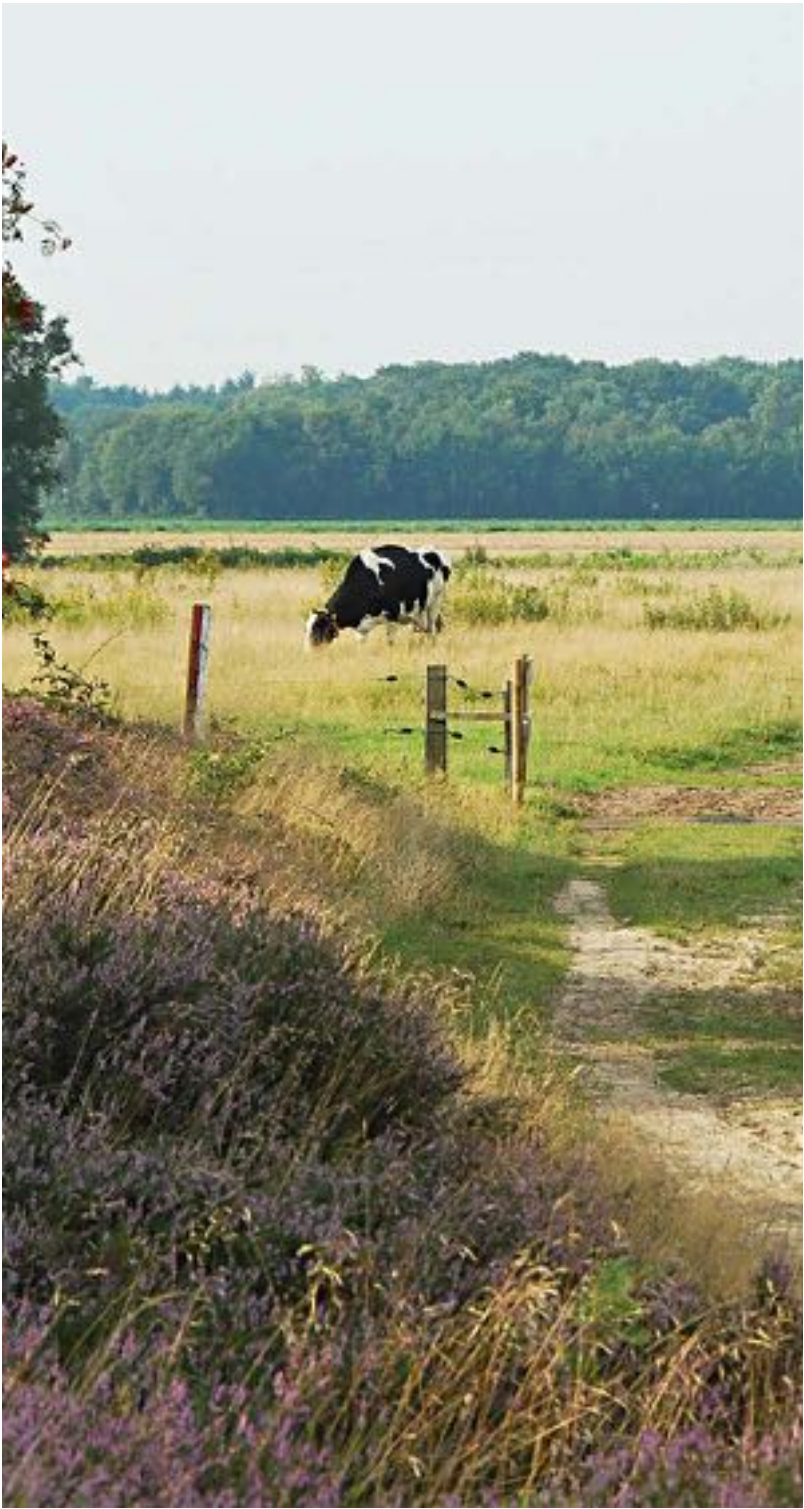
wat doen aan de leefbaarheid op het platteland, dan kan zij niet om de dorpshuizen heen. Vandaar mijn inspanningen om ze een financieel hart onder de riem te steken."

GAE IS VLUCHT NAAR VOREN

Naast de rode (sociale) is er de groene kant van GroenLinks. Die heeft Sam ingekleurd met bijvoorbeeld de voortdurende agendering van Groningen Airport Eelde (GAE). "GAE is een aaneenschakeling van valse verwachtingen wekken, informatie achterhouden en vluchten naar voren, zo is mijn ervaring als Statenlid. Met noordelijk gemeenschapsgeld is de luchthaven keer op keer gestut. Miljoenen van het Rijk en de regio zijn geïnvesteerd. En dat op basis van aannames en veronderstellingen die er keer op keer naast zaten. Ik ben diep in de dossiers gedoken. Neem 2013 met de plannen voor baanverlenging. Die zou leiden tot nieuwe routes voor passagiersvluchten en uitbreiding van het vrachtvervoer. Daar is niets van terechtgekomen. Dat verbaast me niet. Er is al veel onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van de luchthaven. In 2015 hield hoogleraar Jaap de Wit de plannen van GAE tegen het licht. Hij trok drie belangrijke conclusies. Op de eerste plaats dat het effect op de werkgelegenheid van een verlenging van de start- en landingsbaan werd overschat. Daarnaast dat GAE de groei van het aantal passagiers veel te optimistisch inschatte. En als derde dat de verwachting van GAE, dat er naast meer chartervluchten ook meer lijndiensten op het vliegveld zullen komen, niet realistisch was. Deze conclusies bleken een hoge voorspellende waarde te hebben: ze zijn allemaal uitgekomen."

GEEN RIJKSBIJDAGEN MEER

Vervolgens noemt Sam de Noordelijke Rekenkamer, die in 2014 SEO Economisch Onderzoek -dat is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam- vroeg om het strategisch plan van Groningen Airport Eelde door te lichten. "De resultaten zijn alarmerend. Op nagenoeg alle punten komt SEO tot de conclusie dat er veel te hoge verwachtingen zijn gewekt en dat veel veronderstellingen te hoog gegrepen zijn. Zo komt GAE uit op 600.000 passagiers in 2023, waar SEO er in de meest gunstige raming 425.000 telt. In 2019 waren het er 176.000." In 2016 werd een nieuw plan gepresenteerd: Toegangspoort van het Noorden. De provincie Drenthe heeft toen ingestemd met een bijdrage van 13,8 miljoen euro, terwijl de andere aandeelhouders (de provincie Groningen en de gemeenten Assen, Tynaarlo en Groningen) ook hun aandeel in de totaal gevraagde 46 miljoen euro volledig leverden. "De provincie Drenthe heeft haar instemming mede ingegeven vanuit het perspectief dat GAE een private en (semi)publieke voorziening zou worden én dat het noordelijke bedrijfsleven ook 8,6 miljoen euro zou bijdragen. Het uitgangspunt van het kabinet is dat GAE samen met de regionale partijen de gewenste ontwikkeling van de luchthaven moet verkennen. De visie en het standpunt van het kabinet zijn helder vastgelegd bij de beantwoording van Kamervragen: GAE is een zelfstandige onderneming

die zelf verantwoordelijk is voor de bekostiging van haar activiteiten. Structurele rijksbijdragen passen niet binnen het luchtvaartbeleid.”

LUCHTKASTEEL

“Het is een mislukt verhaal, een luchtkasteel. Of je het nu hebt over het aantal passagiers of de loze belofte van het bedrijfsleven. Ik voel me al jaren besodemieterd. Er zit continu lucht tussen wat de minister zegt en wat GAE beweert. Zo heeft de minister GAE gevraagd om vóór 1 januari 2022 met een regionale verkenning te komen. Er volgde uitstel tot de zomer van 2022. Nog steeds ligt er niets. Het Rijk heeft wel aangegeven dat er geen extra Haags geld naar de regionale luchthavens gaat en dat die zelf hun broek moeten ophouden. GAE heeft aangekondigd dat in 2022 gesprekken zouden gaan plaatsvinden met de stakeholders, waaronder de politieke partijen. Ik heb nog niets gehoord en op mijn verzoek om overleg kreeg ik geen reactie. Ik voel me echt bij de neus genomen. Maar zolang de meerderheid van Provinciale Staten geen consequenties verbindt aan het gedrag van GAE kan ik alleen maar schriftelijke vragen stellen en agenderen. Dat heb ik dan ook voortdurend gedaan.” In januari 2022 was voor Sam de maat vol. “Wat de GroenLinks-fractie betreft gaat er geen cent meer naar GAE. Onze gedeputeerde onderschrijft dit standpunt.”

JACHT OP DE ANDER GEOPEND

Terwijl extreemrechts steeds brutaler werd, klonk de roep om weerwoord steeds luider. Sam ergerde zich niet alleen aan hoe het ging in Den Haag, maar ook in de Statenzaal, waar regelmatig discriminerende en racistische opmerkingen worden geplaatst. “Extreemrechtse politici roepen maar wat. Ze zijn

voortdurend uit op conflict, beledigen, intimideren en discrimineren. Dat heb ik consequent benoemd. Met de opkomst van extreemrechts wordt de strijd tegen fascisme en racisme steeds urgenter. Want de jacht is geopend. Op mensen van kleur, vrouwen, moslims, joden en iedere andere Ander. Ook politici, journalisten, rechters en wetenschappers staan volop in de wind. Er wordt gerammeld aan de poorten van onze democratie. Door te schreeuwen en geweld toe te passen zetten duistere krachten onze democratische regels buiten spel. En hiermee de rechten van minderheden. Door tolerant te zijn bijt de democratie zichzelf in de staart. De vraag voor mij is: blijven we intolerantie tolereren of trekken we een streep?” Samen met de Statenfracties van Groningen en Friesland heeft Sam het project De Streep opgestart. Aan de hand van een visie is een handelingsperspectief ontwikkeld over de vraag: hoe gaan we om met extreemrechts? “Het doel van het project is een stellingname over racisme en fascisme te formuleren. Daarnaast om een aanpak te bedenken. Samen met deskundigen en betrokken GroenLinkers hebben we een handelingsperspectief ontwikkeld. Die komt erop neer dat we geen inhoudelijk debat met rechtsextremisten voeren en discriminerende en racistische opmerkingen afkappen via de voorzitter.” Sam noemt drie voorbeelden van de afgelopen Statenjaren. “Toen er een geluid klonk om niet-westerse migranten niet in Drenthe toe te laten, stelde ik de vraag: ‘Bedoelt u mij?’ Daarna hoorde ik gestotter. Op de stelling dat er teveel statushouders in Drenthe zouden zijn vroeg ik: ‘Om hoeveel mensen gaat het dan?’ Er viel een stilte. En op het voorstel om meer woningen te bouwen voor jongeren van Drentse komaf vroeg ik: ‘Dus mijn kinderen hebben hier geen recht op een woning? En Friezen dan?’ Zo ontmasker je ze.” Midden in de lockdown van eind 2021 organiseerde Forum voor Democratie gewoon een kerstmarkt in

Midden-Drenthe. Op een van de marktkraampjes werden nazi-attributen verkocht. Dat schoot Sam in het verkeerde keelgat en dus verzocht hij de Commissaris van de Koning om Forum hierop aan te spreken en zo moreel leiderschap te tonen. “Dit gebeurde niet en toen heb ik een ingezonden brief op de post gedaan. Het gaat van kwaad tot erger. We doen ons best om de

We worden al jaren lang besodemieterd door het bedrijfsleven

gevolgen van de oorlog in Oekraïne op te vangen en dan roept ‘Poetler’-vriend Baudet gewoon dat hij hoopt dat Rusland wint. Hoe gek wil je het hebben? Gelukkig zie ik een kentering, tenminste in Den Haag. Twee ministers klagen Forum aan en het complete Kabinet verliet onlangs de zaal toen de Forum-woordvoerder weer eens over de grens ging.” Sam besluit: “Ik ben er trots op dat ik voor mezelf in de Statenzaal een streep heb getrokken en andere politieke partijen heb opgeroepen om dit ook te doen. Want ook de provinciale democratie is mij een lief ding.” ●

HANS KUIPERS HEEL WAARDEVOL DAT IK HIER MAG ZITTEN

Voor het eerst maakt GroenLinks deel uit van het provinciaal bestuur van Drenthe. Hans Kuipers is GroenLinks-gedeputeerde in het land van Bartje. Hij blikt terug op een enerverende periode. Met grote inzet en veel plezier heeft hij bijgedragen aan een mooier Drenthe. Samen met zijn collega-bestuurders van PvdA, VVD, CDA en CU. Uiteraard waren er moeilijke momenten in de 'bredemiddencoalitie'. Compromissen sluiten betekent scherpe discussies en inleveren. Maar ook binnenhalen. En dan is het: yessss!

GROTE DINGEN, LANGE TERMIJN

"Als je er in het College van Gedeputeerde Staten (GS) samen uitkomt, heb je iets neergezet dat kan rekenen op maatschappelijke acceptatie", geeft Hans aan. "Ik laat me leiden door onze idealen en ga niet in een hoekje zitten prullen als we iets moeten inleveren. Ik kijk vooral naar wat we wél hebben bereikt en ik verzeker je: in een bestuur is dat echt veel meer dan in de oppositie." Het politieke leven van Hans begon ooit toen hij zich

aansloot bij GroenLinks. "Vooral de benadering in samenhang sprak me aan. Hoe we omgaan met onze aarde kun je bijvoorbeeld niet los zien van sociale vraagstukken. GroenLinks kleurt dus groen en rood, dat is uniek." In Meppel was ik (duo-)raadslid, in 2011 werd ik commissielid in onze Statenfractie en vier jaar later lijsttrekker en fractievoorzitter. De provinciale politiek sprak me steeds meer aan. Als bestuurlijke tussenlaag ben je vooral bezig met de grote dingen op de langere termijn." In 2019 verdubbelde de Statenfractie van GroenLinks van 2 naar 4 zetels en schoof GroenLinks aan bij het bestaande college van PvdA, VVD, CDA en CU. Dit viertal had zijn meerderheid bij de verkiezingen verloren. "Na stevige onderhandelingen ondertekenden we het coalitieakkoord. Daarin staan echt standpunten en voornemens die GroenLinks aanspreken; sommige komen rechtstreeks uit de GroenLinks-koker." Hans staat stil bij drie thema's die -niet toevallig- zijn portefeuilles betreffen: wonen, sociaal en water.

GROOTSE AANPAK WONINGBOUW

In het coalitieakkoord is afgesproken om een Woonagenda te ontwikkelen. Het was -en is nog steeds- crisis op de woningmarkt. Ook in Drenthe. Bouwen is een van de oplossingen om vraag en aanbod weer bij elkaar te krijgen. In Drenthe moeten volgens de

provinciale Woonagenda in tien jaar tijd tienduizend woningen worden gebouwd. "Maar de capaciteit bij gemeenten schiet tekort om dit voor elkaar te krijgen. Als provincie besloten wij om de gemeenten te hulp te schieten. We breidden ons team uit van twee tot twintig medewerkers en verhoogden ons budget van 2 miljoen euro in de vorige coalitieperiode naar 45 miljoen euro voor de komende tien jaar. Een Impulsteam Wonen helpt nu gemeenten, woningcorporaties, marktpartijen en bewoners bij de ontwikkeling van bouwplannen." Inmiddels heeft het Impulsteam ruim zeventig wooninitiatieven ondersteund. "Dat doen we met een subsidieregeling die tussen de 5.000 en 10.000 euro omvat voor plannen maken en procesbegeleiding. Daarnaast stellen we leningen ter beschikking voor de daadwerkelijke bouw. Van woonwijk tot seniorencomplex tot de woonomgeving in een wijk: de provincie staat paraat." Onlangs zette Hans zijn handtekening onder de landelijke prestatieafspraken met het Rijk voor de bouw van nieuwe woningen. "Drenthe is de komende tien jaar goed voor 13.000 nieuwe woningen. Dit is een realistisch aantal; voor een groot deel liggen de plannen al klaar. We dekken hiermee ruim de Drentse behoefte, die zo'n 9.000 woningen omvat. Boven op die 13.000 hebben we de minister nog eens 5.500 woningen aangeboden. In totaal dus 18.500. Maar dat gaan we alleen doen als het Rijk over de brug

komt met geld voor bijvoorbeeld infrastructuur. We lopen hiermee landelijk voorop; in geen enkele provincie zie je dat het aanbod het dubbele is van de regionale behoefte.” De GroenLinks-gedeputeerde heeft zo wonen op Drentse schaal mooier gemaakt met de juiste aantallen, voor iedereen en betaalbaar.

SOCIALE ALLIANTIES

Iedereen doet mee en iedereen doet ertoe. Dat is de insteek van de Sociale Agenda die op initiatief van GroenLinks is ontwikkeld. “Wij willen dat je gezond, gelukkig en veilig kunt opgroeien in Drenthe. We gaan voor gelijke kansen voor iedereen. Voor goede zorg, goed onderwijs, passende woningen, zonder armoede. In Drenthe mag je zijn wie je wilt zijn. Samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties is de provincie aan de slag voor en met de inwoners van Drenthe.” GroenLinks is al sinds jaar en dag bezig met de vraag wat de provincie kan betekenen in het sociaal domein. Vroeger had de provincie tal van sociale taken. Maar die zijn afgebouwd, met de Jeugdzorg als laatste. Alleen leefbaarheid bleef over. Deze kapstok heeft GroenLinks aangegrepen om met een aantal initiatieven te komen. “Dit mondde dus uit in de Sociale Agenda die we in het coalitieakkoord hebben gekregen. Onze gedachte is dat we geen projecten willen initiëren of ondersteunen die concurreren met lopende projecten. We willen iets toevoegen. Na een provinciebrede consultatieronde kwamen we tot een programma met zeven hoofdstukken. Die hebben we nu teruggebracht naar drie: positieve gezondheid, gelijke kansen en bewonersinitiatieven op wonen en leefbaarheid. We proberen bovenlokaal het verschil te maken met een structureel budget voor Sport Drenthe, CMO STAMM en Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD). Dat budget hebben we opgehoogd naar twee miljoen euro per jaar. Daarnaast hebben we een investeringsprogramma van zeven miljoen euro in de Sociale Agenda voor activiteiten en projecten. We verlenen subsidie aan initiatieven waarin verschillende partners samenwerken. Allianties, noemen we die. Zo versterken we bestaande Drentse netwerken en creëren nieuwe.”

ERVARINGSDESKUNDIGEN

Voorbeelden van projecten die tot stand zijn gekomen dankzij het sociale investeringsprogramma zijn Noaberschap Plus (een woonleefgemeenschap voor ouderen in Wateren), het project voor eenzaamheidsbestrijding Jongeren voor Jongeren in Noordenveld, groene speeltuinen en ontmoetingsplekken in Dalen en het project Drenthe Deelt voor het samen delen van producten en

natuur. Verder experimenten met burgerparticipatie op het platteland, een project voor leesontwikkeling voor kinderen en niet te vergeten Ieder Kind een Goede Fiets, speciaal voor kinderen die leven in armoede. “Wij beoordelen op een bijzondere wijze de ingediende plannen. Hiervoor hebben wij een adviescommissie die voor de helft bestaat uit sociale professionals. De andere helft zijn burgers die zelf ervaring hebben met armoede of laaggeletterdheid. Hier heb ik mijn nek voor uitgestoken. De aanpak met allianties en ervaringsdeskundigen is uniek in ons land. Typisch GroenLinks, zou ik zeggen.”

SCHOON EN VEILIG WATER

Lange droge perioden, afgewisseld door extreme stortbuien: voor natuur en landbouw wordt dit steeds problematischer. Door de droogte nemen de gewasopbrengsten af en de natuurschade toe. Daarnaast staat de kwaliteit van ons grond- en oppervlaktewater steeds meer onder druk, vooral door vervuiling met resten landbouwgif en meststoffen. “De waterproblematiek in Drenthe is superurgent. Of je het nu hebt over drinkwater, grondwater of oppervlaktewater, water moet veilig en schoon zijn. Voor de natuur, voor onze gezondheid, voor onze drinkwaterwinning. In 2027 moeten we daarom voldoen aan de zogenoemde Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Dat wordt nog een hele toer, om het voorzichtig te zeggen. We hebben een ambitieus Regionaal Waterprogramma vastgesteld. Daarin staan alle Drentse maatregelen voor een betere kwaliteit van ons grond- en oppervlaktewater aangegeven en ingepland. We leveren niet in op de normen en doen ons uiterste best om zo snel mogelijk zo ver als we kunnen te springen.”

CONCRETE RESULTATEN

Samen met de drinkwaterbedrijven, gemeenten, waterschappen en landbouworganisaties heeft de provincie Drenthe een Uitvoeringsprogramma Grondwaterbescherming Drenthe 2020-2025 ontwikkeld. “Ons doel is zorgen voor duurzaam schoon en veilig drinkwater in Drenthe. We hebben voor onze zestien grondwaterwinningen, waar jaarlijks zo’n 55 miljoen kubieke meter water wordt gewonnen, gebiedsdossiers aangelegd. Hierin staan de risico’s voor duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening aangegeven, samen met spelregels en maatregelen.” Als het gaat om water zien we verschillende partijen, ieder met zijn eigen opvattingen en verantwoordelijkheden. Hans heeft zich sterk gemaakt om deze partijen te laten samenwerken. “Dat doen we in het Drents Wateroverleg, waar we vier waterschappen, twaalf gemeenten, twee

stroomgebiedregio’s, drie klimaatadaptatieregio’s, drie drinkwaterbedrijven en verschillende natuur- en landbouworganisaties samenbrengen. Onze rol als provincie is die van regisseur.” Water: een thema bij uitstek om het GroenLinkse verhaal op het gebied van leefmilieu, schoon water en natuur om te zetten in concrete resultaten.

BESTUREN WÉRKT

Een coalitiepartij bereikt meer dan een oppositiepartij, zo is Hans’ ervaring. “Je hebt direct invloed op zowel de vaststelling als de uitvoering van beleid. Je zit aan de knoppen. Goede ideeën kun je inbrengen en binnenhalen. GroenLinks heeft bewezen dat het de verantwoordelijkheid om een provincie te besturen aan kan. Ik ben blij met wat we hebben bereikt. En wat er niet in zat, komt de volgende keer. Ik heb altijd gehecht aan dualisme. Als bestuurder zit je niet in de fractie; die heeft haar eigen koers en neemt haar eigen besluiten. Daar ligt voor GroenLinks het politieke primaat. Ik zit

Als coalitiepartij heb je direct invloed op het vastleggen én de uitvoering van beleid

namens GroenLinks in het College, maar werk voor alle inwoners van Drenthe.” Hans kijkt tevreden terug. “Het is geen makkelijke tijd, maar ons werk doet er echt toe. Denk aan stikstof, energietransitie, Covid, KRW, ruimtelijke ordening. En uiteraard het Nationaal Programma Landelijk Gebied waarin stikstof, klimaat en water samenkomen. De focus lag echt op de lange termijn; we maken keuzes voor onze kinderen en kleinkinderen.” Uit de waan van de dag, laat dat maar aan GroenLinks over... ●

HENK NIJMEIJER NA ACHT JAAR DRENTS PARLEMENT NAAR EERSTE KAMER?

Bijna twee Statenperioden heeft Henk Nijmeijer er nu op zitten. Eerst vier jaar in duo met Hans Kuipers en sinds 2019 in de huidige viermansfractie. Henk blikt terug op twee mooie perioden: de eerste om de basis te leggen voor meebesturen in de tweede. Tevreden stelt hij vast dat hij samen met zijn collega's in de Statenfractie mooie resultaten heeft neergezet. Meebesturen levert zoveel meer op! We staan stil bij weidevogels, dodenherdenking op 4 mei, de Regenboogprovincie en de Commissie van Onderzoek.

GOOD COP EN BAD COP

Voordat Henk lid werd van GroenLinks was hij aangesloten bij de Evangelische Volks Partij (EVP), een van de vier partners die in 1990 GroenLinks vormden. "Ik werd lid van GroenLinks in 1998. Drie jaar later was ik voorzitter van de afdeling Midden-Drenthe en vervolgens voorzitter van de afdeling Drenthe. Na ruim dertien jaar bestuurswerk stopte ik, waarna Hans Kuipers mij vroeg om me te kandideren voor de Statenverkiezingen van 2015." Hans zou lijsttrekker worden en Henk zijn secondant. Samen met Hans heeft Henk zijn eerste Statenperiode gebruikt om GroenLinks voor te bereiden op meebesturen in Drenthe. "We hebben een route uitgestippeld om Hans in de tweede periode gedeputeerde te maken. We hebben heel veel geïnvesteerd in mensen en relaties en bewust constructief geopereerd. Ik heb me toegelegd op meedenken, samenwerken en verbinden, terwijl Hans meer bezig was om GroenLinks te profileren. Je kunt ons zien als de bad cop en de good cop." Het heeft goed uitgepakt: in 2019, na een ruime verkiezingsoverwinning, werd Hans gedeputeerde en Henk fractieleider.

VECHTEN VOOR VOGELS

Het gaat al een tijd slecht met de weide- en akkervogels in Drenthe. Hun aantal daalt hier in de provincie sterker dan gemiddeld in ons land. De vooruitzichten voor weide- en akkervogels in Drenthe zijn ronduit somber. Als de huidige trends zich voortzetten, zijn binnen

tien jaar de patrijs, scholekster, grutto en zomertortel in aantallen gehalveerd. Op termijn kunnen ook de torenvalk en de wulp een kritische ondergrens bereiken, waardoor hun voortbestaan in onze provincie niet meer zeker is. In 2016 al nam de fractie van GroenLinks Drenthe het initiatief om de boerenlandvogels te redden, beschermen en behouden. Dit leidde tot een motie die in de staten unaniem werd aangenomen. "In het Erm-beraad produceerden daarop verschillende partijen, van jagers en boeren tot natuurbestuurders en IVN, een plan van aanpak voor weide- en akkervogels, een proefproject voor drie jaar. Eind 2019 vond een evaluatie daarvan plaats die leidde tot voortzetting van het project met meer geld. Hier werd meer onderzoek van betaald, net als onder meer afrasteringen tegen vossen en uitbreiding van het beschermingsgebied. Aan de andere kant moet ik vaststellen dat de biodiversiteit verder achteruit is gegaan vanwege uitputting van de bodem en pesticidengebruik door de landbouw. Daar moeten we dan ook de structurele oplossingen zoeken."

INITIATOR REGENBOOGPROVINCIES

Overall staat de acceptatie van de LHBTIQ+-gemeenschap onder druk. In toenemende mate zelfs. Ook in Nederland. Ook in Drenthe. Voor Henk was dit in 2016 aanleiding om het initiatief te nemen voor de Regenboogprovincie. Dit is een provincie die zich vanuit de eigen organisatie inzet voor de sociale acceptatie van lesbische, homoseksuele, bi-, transgender- en intersekse- inwoners (LHBTIQ+). Na Drenthe volgden al

snel meer provincies en in 2020 sloot Friesland zich als laatste aan. "Als provincie wil je graag uitdragen dat je er voor alle inwoners bent. Om dit ook te laten merken aan de LHBTIQ+-inwoners is het belangrijk hier zichtbaarheid aan te geven. Bijvoorbeeld bij Coming Out Dag (11

*Als provincie
ben je er voor
alle inwoners
en dat moet je
laten merken*

oktober) en de Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie (IDAHOT) (17 mei). Provincies kunnen hierbij aansluiten door op deze dagen de regenboogvlag uit te hangen, een evenement te organiseren of om er aandacht aan te besteden op hun website en sociale mediakanalen." In 2019 werd de Regenboogprovincie ingepast in de Drentse Sociale Agenda. "Zo is een zekere

continuïteit gecreëerd en is de Regenboogprovincie geborgd in de ambtelijke organisatie.” Onlangs inventariseerde Movisie, een kennisinstituut voor sociale vraagstukken, hoe het staat met het regenboogbeleid in de verschillende provincies. “Drenthe steekt er met kop en schouders boven uit en daar ben ik echt trots op.” Trots is Henk ook op het feit dat hij tot twee keer de provincie Drenthe mocht vertegenwoordigen op het jaarlijkse internationale Baltic Pride Festival. Dit festival is bedoeld om doorlopende aandacht te vragen voor de mensenrechten van LHBTIQ+’ers. Het wordt georganiseerd door de drie grote LHBTIQ+-organisaties in Estland, Letland en Litouwen, met ondersteuning door vele zusterorganisaties uit de wereld. “Dit heb ik natuurlijk te danken aan mijn inspanningen voor de sociale acceptatie van de LHBTIQ+-gemeenschap in ons land, waaronder mijn initiatief voor de Regenboogprovincie.”

PROVINCIALE KRANS OP 4 MEI

In het hele land vinden op 4 mei herdenkingsactiviteiten plaats. De bekendste zijn die op de Dam in Amsterdam en op de Waalsdorpervlakte in Den Haag. Ook in veel Drentse steden en dorpen wordt stilgestaan bij de oorlogsslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog in Nederland en voormalig Nederlands Indië en de vredesmissies daarna. “We herdenken en bezinnen dan. Dit moet leiden tot de gedachte: dit nooit weer. En tot een zorgzame houding ten opzichte van onze democratie. Juist nu die zo onder druk staat door verbaal geweld van extreemrechts in de richting van politici, journalisten en wetenschappers of zelfs tot

het ontkennen van de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog. “Ik vind dat 4 en 5 mei een heel belangrijk moment zijn om na te denken over wat vrijheid inhoudt. Als volksvertegenwoordiger voel ik de verplichting om hierbij stil te staan. Nu zie je bij herdenkingen wel vertegenwoordigers van gemeenten, maar de provincie was altijd afwezig. Toen ik op tv een prachtig gedicht hoorde dat een meisje voordroeg op de Dam in

Een zorgzame houding ten opzichte van onze democratie is erg belangrijk

Amsterdam was ik echt geraakt. “Niet wie het hardste schreeuwt, maar wie stil herdenkt” zingt het nog steeds in mijn hoofd. En toen bij een herdenking Forum van Democratie de afschuwelijke relatie legde tussen Covid-vaccinatie en vrijheid was het klaar. Ik wilde wat doen, helemaal in de herinnering dat mijn ouders in

40-45 in het verzet hadden gezeten. Ik diende een motie in. Daarin werd de Commissaris van de Koning in Drenthe opgeroepen om de leden van de Provinciale Staten een betekenisvolle rol te geven bij de jaarlijkse Dodenherdenking. En om te komen met concrete initiatieven. De motie werd aangenomen en ik mocht op 4 mei samen met de Commissaris van de Koning een krans leggen in Westerbork.”

FEITEN BOVEN MENINGEN

Als enige provincie in ons land heeft Drenthe een Commissie van Onderzoek. Henk is voorzitter van deze onafhankelijke commissie. “We hebben vijf onderzoekers die werken volgens een jaarlijks onderzoeksprogramma. Ze beoordelen processen van lopende zaken en doen thematisch onderzoek naar onderwerpen die de Statenfracties aandragen. Zo houden we in de gaten of moties worden uitgevoerd en afspraken nagekomen.” Een voorbeeld is het pesticidenonderzoek dat juridisch adviesbureau Bout heeft uitgevoerd naar de juridische kaders van pesticidengebruik. “Daarnaast toetsen we of bij grote projecten het Drents parlement voldoende grip op de zaken kan houden. Zo zorgen we ervoor dat de discussie en debatten plaatsvinden op basis van onafhankelijk onderzoek, op feiten dus, en niet op meningen. Het meest trots is Henk nog op de Sociale Agenda, waarvoor hij samen met Hans Kuipers in de vorige Statenperiode de aanzet heeft gegeven. En die nu Drenthe tot een unieke ‘sociale provincie’ maakt. Mocht Henk straks worden gekozen in de Eerste Kamer, dan kan hij terugvallen op mooie resultaten als Statenlid. ●

RIA HAAN

SOCIALE BETROKKENHEID PLEK GEVEN IN POLITIEKE BEZIGHEDEN

Ruim drie jaar was Ria Haan Statenlid. Om precies te zijn: het sociale (rode) gezicht van GroenLinks in het Drentse parlement. Ze is trots op wat ze heeft bereikt, bijvoorbeeld waar het gaat om meer verschillende mensen te laten meedoen en te betrekken bij de provinciale politiek (inclusie). Daarnaast heeft zij zich ingezet voor verbetering van de positie van zzp'ers in de kunst- en cultuursector. Ook in de Sociale Agenda zien we Ria's voetafdruk terug.

VEEL VOORKEURSTEMMEN

Toen in 2017 ProDemos in het kader van honderd jaar vrouwenkiesrecht de politieke training Vrouwen Kiezen organiseerde, hapte Ria meteen toe. "Ik was al jaren bezig met activiteiten in het sociaal domein. Zo zat ik in de wijkraad en in de participatieraad en organiseerde verschillende activiteiten en wijkacties. Door de training werd ik enthousiaster om zelf actief te worden in de politiek. Daarna werd ik al snel aangenomen als medewerker van het bestuur van GroenLinks Drenthe." Vervolgens stelde Ria zich kandidaat voor de Statenverkiezingen van 2019. Ze kwam direct op de derde plaats op de lijst en werd gekozen met onvoorstelbaar veel voorkeurstemmen. Haar carrière in de Statenpolitiek was gestart. "Een mooie tijd, ik heb veel geleerd over hoe de provinciale politiek in elkaar steekt. Ik kreeg de portefeuille Sociaal Domein. Met daarin onder meer de Sociale Agenda, onderwijs, zorg en kunst en cultuur. De rode thema's dus."

BURGERS BETREKKEN

Ria werd voorzitter van de werkgroep Inclusieve Staten. Hierin nam ze het initiatief om met de verschillende Statenfracties in samenwerking met ProDemos een opvolger te organiseren van de training Vrouwen Kiezen. Deze nieuwe training was gericht op meer diversiteit op de kieslijsten bij de Statenverkiezingen van 2023. Dat betekent een goede mix van onder meer jong-oud, man-vrouw, en meer variatie wat betreft seksuele geaardheid, huidskleur en handicap. In 2022 meldden zich een honderdtal Drenten aan voor deze training, dat was ruim boven verwachting. De meesten van hen hebben ondertussen de training achter de rug. Sommigen hebben zich kandidaat gesteld bij een van de Drentse politieke partijen. Ria is er trots op dat ze deze kar heeft getrokken. "Zo komt er vers bloed in de politieke partijen en komt de provinciale politiek dichterbij de burgers te staan. Een provincie klinkt misschien wat saaier en staat wat verder af van de burger dan een gemeente. Dat willen we graag doorbreken."

OP DE BRES VOOR ZZP'ERS

Midden in de Covid-maatregelentijd stelde Ria vragen over de financiële gevolgen van Covid voor zzp'ers in de kunst- en cultuursector. Dit was bij de behandeling van de Kunst- en Cultuurnota, in de Statencommissie FCBE (Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie). "De problemen waren duidelijk: nauwelijks museumbezoek, afgelaste concerten, stagnerend muziekonderwijs, uitgestelde projecten op scholen, noem maar op. Een

totale stilstand dus." Ria werd naar aanleiding van haar vragen benaderd door de directeur van de Stichting Kunst & Cultuur. De vragen waren voor deze Stichting aanleiding voor het eigen onderzoek Kunstenaars Stoppen Niet naar deze problematiek. Een belangrijke aanbeveling uit het onderzoek is verhoging van het minimum uurtarief, in de vorm van een Fair Pay-clausule in de subsidieaanvraag. Ria heeft hiernaast in Provinciale Staten het voorstel gedaan voor creatieve vouchers. Deze vouchers stimuleren het inzetten van creatieve ondernemers bij vernieuwing van een bedrijf. Dit heeft geleid tot gesprekken tussen de verantwoordelijke Gedeputeerde en de Stichting Kunst & Cultuur.

SOCIALE AGENDA

Dan de Sociale Agenda, een investeringsagenda van zeven miljoen euro in het sociaal domein. Provincies zijn daar weinig actief. Zo niet Drenthe, waar GroenLinks-gedeputeerde Hans Kuipers het initiatief heeft genomen voor een sociaal ondersteuningsprogramma. Ria was hierbij vanuit de Statenfractie betrokken. "Alle Statenfracties konden ideeën aanleveren en deze presenteren tijdens een speciale bijeenkomst in het provinciehuis. Uit een lange lijst werd uiteindelijk een flink aantal projecten gekozen en in de Sociale Agenda gezet. Sociale initiatieven kunnen subsidie aanvragen. Daarbij is het de bedoeling dat verschillende partijen samenwerken in zo'n initiatief." Ria heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het zorgen voor ondertiteling van het nieuws op RTV Drenthe. Dit maakt het voor mensen met een gehoorbeperking beter mogelijk om het lokale nieuws te volgen. Daarnaast heeft ze ervoor gezorgd dat Odensehuizen (ontmoetingshuizen voor mensen met dementie) een plek op de Sociale Agenda hebben gekregen. Inmiddels zijn twee Drentse gemeenten bezig met het opzetten van een Odensehuis.

PRIMEUR: DRENTHE SDG-PROVINCIE

Een einde aan extreme armoede, ongelijkheid, onrecht en klimaatverandering. Dat is de kern van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals; SDG's). De 193 lidstaten van de Verenigde Naties (VN) hebben deze ontwikkelingsagenda voor 2015 – 2030 vastgesteld. De agenda omvat zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. SDG Nederland is het netwerk van iedereen die in ons land aan de doelen wil

bijdragen. Ria had een motie voorbereid om Drenthe als eerste provincie van ons land een SDG-predikaat te laten geven. Ze heeft over deze motie overlegd met de gedeputeerde. In de vergadering vroeg hij GroenLinks deze motie niet in te dienen, want hij wilde het voorstel gewoon meteen doorvoeren. Waarom? "Nou, hij wilde bij zo'n mooi onderwerp niet worden geconfronteerd met tegenstemmen." En zo kreeg Drenthe met de snelheid van een TT-coureur de Nederlandse primeur SDG-provincie. Als lid van het Drents Politiek Netwerk maakte Ria deel uit van de organisatie van het symposium Rechten van het Kind. In november 2022 werd dit vervolgd met het symposium SDG en de Rechten van het Kind. Doel van deze bijeenkomst was om gemeenten te stimuleren om kinderen en jongeren meer te betrekken bij beleidsdoelen. Bijvoorbeeld waar het gaat om wonen, onderwijs of klimaat.

MOOIER DRENTHE

Al met al heeft Ria zich ruim drie jaar lang met heel veel plezier en met hart en ziel ingezet voor een mooier Drenthe. "Ik heb ideeën aangedragen, voorstellen gedaan, inbreng gehad in discussies, heel veel gesproken met burgers en instellingen. Zo heb ik mijn steentje bijgedragen aan onze mooie provincie." Ria heeft in maart 2022 haar zetel in de Statenzaal ingeruild voor een plaats in de gemeenteraad van Assen. "De gemeenteraad ligt me toch iets beter, het is concreter en

*Vers bloed brengt
de politiek dichterbij
bij de burger*

de contacten zijn rechtstreeks. Ik kan mijn ei op lokaal niveau gewoon beter kwijt." Toch heeft ze geen afscheid genomen van de provinciale politiek; ze is nog steeds bijzonder commissielid. Daardoor blijft ze haar kennis en ervaring inzetten voor de provincie. Zodoende is Ria honderd procent politiek professional. Ze heeft alle tijd en energie beschikbaar voor overleggen, bijeenkomsten, vergaderingen, noem maar op. En... ze is altijd in voor een luisterend oor bij een kop koffie. ●

EWOUD BOS VEEL PUNTEN GESCOORD OP N34 EN ENERGIE

Vol groene standpunten en politiek onervaren kwam Ewoud Bos in 2019 in het Drents parlement. In dubbel opzicht groen dus. Hij kwam terecht in wat hij omschrijft als ‘rollercoaster’, waarin hij veel heeft geleerd. Ewoud is trots op wat de GroenLinks-statenfractie en de gedeputeerde als coalitiepartner hebben bereikt: “Meer dan wat je aan de oppervlakte ziet. Aan de zijlijn is het lastig; als coalitiepartij word je veel serieuzer genomen en kan je echt dingen veranderen.”

VVD EN CDA SCHOVEN OP

Veel lezen en praten wekte Ewouds sluimerende politieke interesse. “Ik zag steeds scherper dat de samenleving toe was aan grote en kleine veranderingen. En ja, als ik wat vind, dan wil ik ook de handen uit de mouwen steken.” Via Hans Kuipers kwam Ewoud bij GroenLinks terecht en het duurde niet lang voordat hij werd gevraagd om zich kandidaat te stellen voor het Drents parlement. Sinds begin 2022 is Ewoud fractievoorzitter van de GroenLinks-fractie. “Ik heb veel geleerd. Bijvoorbeeld dat je je successen niet alleen op eigen houtje bereikt, maar vooral in samenwerking met andere partijen. Ik heb meegemaakt hoe de VVD in onze richting opschoof in het dossier Groene Economie. En het CDA denkt nu veel genuanceerder over stikstof dan een paar jaar geleden.” We nemen twee van Ewouds dossiers door: N34 en Energie.

NULVARIANT N34

GroenLinks vindt bereikbaarheid van wezenlijk belang. “Vanuit dat uitgangspunt vinden wij dat het autowegennet in Drenthe voltooid is. Er zijn voldoende wegen beschikbaar, waarvan onze inwoners gebruik kunnen maken en die regio’s met elkaar verbinden. De strijd om de ruimte is volop aan de gang en GroenLinks wil niet onnodig meer ruimte opgeven voor autowegen. En voor ons mag het minder snel. Minder snel rijden heeft voordelen op onder andere energiegebruik, geluidsoverlast, fijnstofuitstoot, CO₂-uitstoot en verkeersveiligheid. In veel gevallen leidt een lagere snelheid ook tot een betere doorstroming. Wij pleiten voor herziening van ons wegennet om te zien of wij sommige wegen kunnen afwaarderen, maximumsnelheden kunnen verlagen en om meer slimme handhavingsmiddelen in te zetten voor de bevordering van de veiligheid.” Toen het provinciaal bestuur plannen ontwikkelde om de N34 (Groningen-Emmen) deels te verdubbelen sloeg Ewoud meteen aan. “Hoezo verdubbelen? Meer veiligheid en een

betere doorstroming kun je ook op andere manieren bereiken. Bijvoorbeeld van 100 naar 80 kilometer per uur gaan. Wij hebben ons hardgemaakt om in de MER-studie (milieueffectrapportage) naast een aantal verdubbelingsvarianten ook de zogenoemde nulvariant in kaart te brengen: wat is het effect als je niets doet op onder meer geologische en archeologische waarden, natuur, geluid en stikstof- en CO₂-uitstoot? Daarnaast hebben we bereikt dat de rotonde in Gieten werd losgekoppeld van de verdubbelingsvarianten. De 80 km-variant hebben we er niet doorgekregen. Eind 2023 is de MER klaar; het volgende provinciaal bestuur mag dan besluiten nemen.” Waar de N34 bij De Punt overgaat in de A28 zou een transferium komen. Daar is veel verzet tegen, onder meer omdat het transferium dicht tegen het stroomdal van de Drentsche Aa zou komen te liggen. “Daarnaast is het de vraag of er na Covid nog wel behoefte is aan een transferium naast dat even verderop in Haren.”

BUSPLEISTERPLAATSEN

Voor drie provinciale wegen -de N373 langs de Norgervaart, de weg Diever-Vledder en die van Huis ter Heide naar Veenhuizen- heeft de provincie herinrichtingsplannen gemaakt. Ewoud heeft vasthoudend gepleit voor afwaardering van deze wegen van 80 naar 60 kilometer per uur. Omwonenden, belangenverenigingen en betrokken gemeenten hadden die voorkeur ook al aangegeven. “Dit heeft ertoe geleid dat er nu een ‘verkeersbesluit in

Er wordt vaak onnodig veel ruimte opgegeven voor voor autowegen

voorbereiding’ ligt om inderdaad naar maximaal 60 km/u te gaan. De meerderheid in de Staten is voor.” Wat het openbaar vervoer (ov) betreft heeft Ewoud met lede ogen aangezien dat Covid een enorme klap uitdeelde. Het aantal passagiers daalde scherp en er werden buslijnen opgeheven. “Ik heb me ervoor ingezet om de tarieven niet te verhogen en de extra kosten op een andere manier te dekken. Maar er

was geen ruimte voor aanvullende financiering. Ik heb wel toegezegd gekregen dat, zodra die ruimte er wel is, de geschrapte buslijnen weer terug zullen komen.” Voor het ov heeft Ewoud ook gepleit voor betere hubs; dit zijn busstations waar verschillende buslijnen samenkomen, bijvoorbeeld in Gieten. “Ik heb voorgesteld om daar moderne pleisterplaatsen van te maken waar je makkelijk overstapt van bus op fiets of auto. Compleet met wachtruimte, met koffie, oplaadpunten en pakjesservice. Dit is ondertussen opgenomen in het provinciale OV-plan.” Ook voor betere fietsvoorzieningen heeft Ewoud zich ingezet met als stip op de horizon een solide fietsnetwerk voor verschillende soorten fietsverbindingen. “Dit heeft ertoe geleid dat fietssnelpaden en doorfietsroutes voor forensenverkeer zijn opgenomen in de Fietsagenda.”

HOOG BOD DUURZAME ENERGIE

Veel energie heeft Ewoud gestoken in zijn stokpaardje: energie. In het Klimaatakkoord van 2019 staat dat Nederland vóór 2030 op het land 35 TWh aan elektriciteit op wil wekken uit wind- en zonne-energie. Hiervoor zijn dertig RES-regio’s (regionale energiestrategie) in het leven geroepen. In Drenthe komt de RES-regio exact overeen met de Drentse provinciegrenzen. De Drentse gemeenten hebben allemaal aangegeven wat zij al doen, wat er in de pijplijn zit en wat ze daarbovenop nog willen realiseren. Opgeteld kwam dit tot 3,45 TWh, vergeleken met andere regio’s een hoog bod. “Uiteraard willen wij als GroenLinks nog wel meer doen, maar voor de inpassing op het elektriciteitsnet zal dit bod ook al spannend worden. Ik denk dat de sleutel ligt in beter en efficiënter gebruik. Bijvoorbeeld in betere combinaties van zon en wind, naast die van opwekking en gebruik. We moeten zoeken naar logischer plaatsen voor opwekking en aansluiting en netwerken zo efficiënt mogelijk gebruiken. Daarbij oog houdend op de kernwaarden van Drenthe, zoals de kwaliteit van ons landschap.”

SUBSIDIE ISOLATIE EN ENERGIECOÖPERATIES

Ook op bedrijventerreinen is winst te halen, bijvoorbeeld door samen te werken op het gebied van energie. “Ook hier geldt: opwekking en gebruik zo dicht mogelijk bij elkaar.” Deze pleidooien van Ewoud zijn nu terug te zien in het provinciaal beleid. Voor woningen heeft Ewoud zich ingezet voor betere subsidieregelingen voor isolatie. Daarnaast op stimulering van energiecoöperaties voor zowel opwekking van duurzame energie als vermindering van energieverbruik. Een regeling voor subsidiëring en lenen voor de voorfinanciering van energiecoöperaties komt ook uit Ewouds koker. Dan de warmtetransitie. “Ik heb me ervoor ingezet om op regionaal niveau te kijken naar warmtebronnen. Waar en hoe pas je die toe? Er ligt een inventarisatie, maar essentieel is regie op de uitvoering. We moeten niet richting ‘ieder voor zich’, maar vooral afstemmen. Dit is ondertussen neergelegd op de uitwerkingstafel van de RES.” Ten slotte waterstof. “Ik pleit consequent voor de meest logische toepassing. Er is nog niet veel groene waterstof beschikbaar; het rondstrooien van groenewaterstofprojecten is dan ook zinloos. Het meest logisch is om waterstof te reserveren voor industriële productieprocessen. Bijvoorbeeld in de sectoren chemie en staal en voor internationaal vrachtverkeer en scheepvaart. En dus niet voor autorijden en het verwarmen van huizen. Een punt is wel de opslag: hoe beter het ons lukt om die slim te regelen, hoe flexibeler de inzet van de beschikbare energie.”

ECHT INVLOED OP BELEID

Ewoud is trots op wat GroenLinks de afgelopen jaren heeft neergezet. “We hebben de woonagenda en de sociale agenda teruggehaald naar de provincie, een prestatie van formaat.” Hij geniet dagelijks van een enerverende Statenperiode. “We hebben echt invloed gehad op het beleid dat Drenthe raakt. Het is leuk om te werken met mensen die verschillende belangen hebben. Altijd zoek ik naar de gemene deler; hierin heb ik veel geïnvesteerd, zowel in als buiten de Statenzaal. Ik heb geleerd hoe je op de juiste manier en op het juiste moment je boodschap moet brengen en zo de aandacht kunt vasthouden.” ●

TROTS

ZIJN WE OP WAT WE HEBBEN AANGEKAART EN BEREIKT IN HET DRENTS PARLEMENT

- **VOORTDUREND HEBBEN WIJ STELLING GENOMEN TEGEN GRONINGEN AIRPORT EELDE. WE HEBBEN ONS STANDPUNT HELDER GEFORMULEERD: GEEN EURO MEER NAAR EELDE.**
- **WE HEBBEN MEDE HET INITIATIEF GENOMEN OM DE DRENTSE DORPSHUIZEN FINANCIËL TE ONDERSTEUNEN.**
- **OP ONS VOORSTEL IS DRENTHE DE EERSTE SDG-PROVINCIE (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS) VAN ONS LAND.**
- **WE SPANDEN ONS IN OM INVULLING TE GEVEN AAN HET GROENLINKS-INITIATIEF REGENBOOGPROVINCIE DRENTHE.**
- **ONZE FRACTIE PLEITTE VOOR VERBETERING VAN DE POSITIE VAN ZZP'ERS IN DE KUNST- EN CULTUURSECTOR.**
- **EEN INITIATIEF VAN GROENLINKS LEIDDE ERTOE DAT DE BESTRIJDING VAN INVASIEVE SOORTEN ZOALS DE JAPANESE DUIZENDKNOOP IS OPGENOMEN IN DE NATUURVISIE.**
- **GEREGELD HEBBEN WIJ ACTIE GEVOERD TEGEN DUMPING VAN AFVALWATER UIT DE AARDGAS- EN OLIEWINNING IN ONZE PROVINCIE.**
- **WIJ LIEPEN VOOROP MET EEN INTERNATIONALE RESOLUTIE TEGEN KERNENERGIE.**
- **RICHTING DEN HAAG COMMUNICEERDEN WIJ DE NEGATIEVE GEZONDHEIDSEFFECTEN VAN HET GEBRUIK VAN LANDBOUWGIF EN SPANDEN WIJ ONS BLIJVEND IN OM HET GEBRUIK DAARVAN TE REDUCEREN C.Q. TE VERBIEDEN.**
- **GROENLINKS MAAKTE ZICH HARD VOOR OPNAME VAN HET NATUURNETWERK DRENTHE IN DE VERSNELLINGSAGENDA.**
- **WE ZORGDEN VOOR EEN BETERE SUBSIDIEREGELING VOOR ISOLATIE EN VOORFINANCIERING EN SUBSIDIËRING VAN ENERGIECOÖPERATIES.**
- **WE ZETTEN ONS IN VOOR VERLAGING VAN DE MAXIMUMSNELHEID VAN 80 NAAR 60 KILOMETER PER UUR OP DE PROVINCIALE WEGEN ZOALS DE WEG DIEVER-VLEDDER EN N373 (NORGERVAART).**
- **GROENLINKS ZORGDE ERVOOR DAT IN DE MER-STUDIE (MILIEUEFFECTRAPPORTAGE) VAN DE VERDUBBELINGSPLANNEN VAN DE N34 OOK DE EFFECTEN VAN DE NULVARIANT (NIETS DOEN; NIET VERDUBBELEN) OP NATUUR, GELUIDSOVERLAST, STIKSTOF EN CO2 WORDEN MEEGENOMEN.**
- **OP ONS INITIATIEF HEBBEN PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE VOORTAAN EEN FORMELE ROL BIJ DE DODENHERDENKING OP 4 MEI EN BEVRIJDINGSDAG OP 5 MEI.**
- **WE ZETTEN ONS IN VOOR DE SOCIALE AGENDA DIE EEN INVESTERINGSAGENDA VAN ZEVEN MILJOEN EURO OMVAT.**
- **WE INITIEERDEN EEN WOONVISIE DIE RESULTEEDE IN FINANCIËLE ONDERSTEUNING VAN ZEVENTIG WOONINITIATIEVEN.**
- **GROENLINKS NAM CONSEQUENT STELLING TEGEN DEMOCRATIEONDERMIJNENDE BELEDIGINGEN EN DISCRIMINATIE DOOR EXTREEMRECHTSE PARTIJEN.**

GROENLINKS LUISTERT

Tussen burger en provinciale politiek gaapt een kloof. Die willen wij overbruggen. Daarom heeft de Statenfractie van GroenLinks Drenthe het initiatief genomen om burgers en maatschappelijke organisaties op te zoeken.

LUISTERAVOND

In 2019 hebben wij GroenLinks Luistert in het leven geroepen: een luisteravond in een van onze lokale afdelingen. Niet alleen voor onze leden, maar vooral voor burgers en organisaties. We organiseerden die voor de wijde omgeving van de locatie; zo brachten we bezoekers van verschillende gemeenten met elkaar in contact.

VRAGEN EN IDEEËN

Bezoekers bestookten onze Statenleden met vragen. Reikten ons ideeën aan. Helaas vielen veel sessies van GroenLinks Luistert uit wegens Covid. Maar we hebben de draad weer kunnen oppakken. Onderwerpen die inmiddels aan de orde gekomen zijn: armoede, in het bijzonder energiearmoe, de voedselbank en de vraag hoe de provincie Drenthe kan helpen bij armoedebestrijding. Daarnaast de natuurlijke kwaliteit van het Reestdal. Maar ook de bollenteelt in Westerveld en de gevolgen voor de volksgezondheid. Ook het ecoduct in Zuidwolde en de tunnel onder de N375 bij Gijsselte kwamen voorbij. En niet te vergeten stikstof, de vrijetijdseconomie en de boerenlandvogels. ●

MEER WETEN OVER DE ACTIVITEITEN VAN ONZE STATENFRACTIE?

- drenthe.groenlinks.nl
- drenthe@groenlinks.nl
- facebook.com/groenlinksdrenthe
- instagram.com/groenlinksdrenthe
- twitter.com/gl_drenthe

LINKTREE

ONLINE VERSIE

Colofon: Mooie oogst december 2022 **Uitgave:** Statenfractie GroenLinks Drenthe, **Oplage:** 10.000 **Papier:** 52 grams gerecycled papier **Drukker:** Flevodruk Harlingen, en is ISO14001:2015 & FSC gecertificeerd en past duurzame productiemethodes toe. **Teksten:** Mireille Sampimon, André Staas **Foto's:** Tal van fotografen **Vormgeving:** Marc van den Heuvel **Informatie:** drenthe@groenlinks.nl